

Код. Наименование на учебната дисциплина ЩО Е РАЗКАЗ?	
Титуляр на курса: Проф. д-р Александър КЪОСЕВ	
Вид на дисциплината избираема	Образователно-квалификационна степен доктор
Година 2015/2016	Семестър
Кредити 5	Хорариум 30 часа
Форма на обучението редовна	Език на обучението български
Методи на оценяване Представяне на дисертациите, разработвани от участниците .	

Цели на курса

Предложен като подходящ за докторантската степен, курсът въвежда в съвременната наратология (навлязла в последните десетилетия в традиционни дисциплини като философия, литературознание, историография, психология и културна психология, антропология, устна история, изследвания на паметта, теория на идеологията и пр.) и представя пред докторантите различни класически и неklasически подходи към разказа. Той създава им базова компетентост за основни категории на наративния анализ, както и общ поглед за възловата посредническа роля на разказването във всяка култура. Логиката на развитие на курса следва развитието на наратологията през последните 50 години – от структуралистките опити за универсални наративни граматиките през критиката на Големите разкази и разцепването между фикционални и документални или между писмени и устни разкази до съвременното размножаване на изследванията върху прагматическите аспекти на разказването във всевъзможни антропологически контексти. Разгледани са синтактични, семантични, прагматични, психологически, идеологически и политически функции на разказа. Във финала е отделено внимание на най-съвременни варианти на разказване, свързани с новите медийни технологии. Във втората част на курса от докторантите се очаква да се включат активно и да представят пред групата нови изследвания върху различни медийни варианти на разказване, свързани с темите на техните дисертации. .

Съдържание на дисциплината (анотация и теми)

Теми на занятията

1. Разказът като транскултурна и универсална символна форма: разказът и време; разказ и история. разказът и цялост, наративно опосредяване на противоречия и дискурсивни модалности. Разказът и идентичност; разказът и агентност.
2. Кратък екскурс в наратологията. Науки за разказа.

3. Елементи на разказа. Фабула и сюжет, история и дискурс. Персонажи и персонажна система. Фигурата на протагониста. Герои, актанти, функции. Началото на разказването: липса и обект на желание. Интрига, конфликтът, перипетия. Речникът на човешките мотиви. Модели на развързка и разрешаване на конфликта. Граматики на разказването.
4. Елементи на разказа 2. Перспективата и играта на перспективите. Актът на разказване. Фигурата на разказвача. Всевиждане и вънпоставеност. Разказ и езикови стилове. Синтаксис на разказването. Разказ и четене – проспективна и ретроспективна посока на развитие на разказа.
5. Референциална функция на разказа. Разказ и истина. Разказ и фикция. Разказ, желание, фантазъм. Разказ и достоверност. Разказ и документалност. Фикционалният литературен разказ, документалните его-ракази, устните разкази.
6. Адресатите на разказите. Типове публики. Слушащи и четящи. Споделен разказ и социално въображение. Какво символно действие е разказването по отношение на публиките.
7. Разказ и идеология. Големите разкази. Разнообразие на културите и водещи разкази. Функции на големите разкази. Разпадане и оспорване на големите разкази.
8. Критика на реализма, мимесиса и модерният и постмодерният начин на литературно разказване. Поток на съзнанието, деконструкция на нарацията, игри с фокалността, идентичността и гласа. Контекстуални и културни игри при разказването.
9. Контра-разкази на маргинализираните. Постколониални теории на разказването. Разкази на съпротивата. Разкази на мимикрията. „Самоколонизиращи“ разкази. Невъзможността да се разказва от ексцентрична опозиция.
10. Малките разкази. Разказ, автобиография, мемоар. Устни разкази, его документи. Разказът, „биографизицията“ и набавянето на смисъл на индивидуалния живот. Индивидът и колективният наративен ресурс.
11. Размножаване на разказите, микроразкази, употеби на разказите и антропологически обрат. Прагматични и контекстуални характеристики на разказването.
12. Разказът, пренесен в различни медии: статичен визуален образ и разказ.

13. Разказът, пренесен в различни медии: разказ и филм; особености на филмовия наратив.
14. Разказ и телевизионни жанрове, комикс, разказ и електронни игри.
15. Съвременни тенденции: какво се случва с разказването в съвременния мултимедиеен и дигитален свят.

ЛИТЕРАТУРА

- Бахтин, М. (1976) Проблеми на поетиката на Достоевски, София: Наука и изкуство
- Бахин, М. (1983) Въпроси на литературата и естетиката. София: Наука и изкуство. Непременно – „Автор и герой в естетическата дейност“, „Епосът и романът“
- Бахтин, М. (1996) Философия на словесността. София: ЛИК
- Барт, Р. (1991) Въображението на знака. София: Наука и изкуство.
- Барт, Р. (2001) *Camera Lucida*. София: 2001
- Жанет, Жерар, (2001) *Фигури*- София: Фигура.
- Кьосев, Ал. “Зад сцената”, Социологически проблеми, специален брой Културни изследвания, 2007
- Лиотар, Жан-Франсоа, (1996) Постмодерната ситуация, София, Критика и хуманизъм,
- Лиотар, Жан-Франсоа, (1993) Постмодерното, обяснено за деца. София: Критика и хуманизъм.
- Проц, Владимир, (2001) Морфология на приказката. София: Захари ов
- Тодоров, Цв. (1985) Поетика на прозата. София: Народна култура ВСИЧКИ
- Успенски, Б. (1992) Семиотика на изкуството, том 1 и 2 София: Наука и изкуство, непременно „Поетика на композицията“.
- Хранова, Албена *Историография и литература, За социалното конструиране на исторически понятия и големи разкази в българската култура XIX - XX век.* София: Просвета, том I и II
- Abbott, P.H. (2008) *Cambridge Introduction to Narrative*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Alexander, Brayan. (2011) *The New Digital Storytelling: Creating Narratives with New Media* Praeger

- Alber, J. & M. Fludernik (eds.). *Postclassical Narratology. Approaches and Analyses*. Columbus: Ohio State UP, 255–74.
- Auerbach, E. *Mimesis. The Representation of Reality in Western Literature*. (2013 последно издание, класическа), Princeton: Princeton University Press.
- Bhabha, H, (Ed.) (1990) *Nation and Narration*, Routledge
- Bakhtin, M.M.. (1981) *The Dialogic Imagination*. Austin: University of Texas Press,
- Ball, M. (2009 3d ed) *Narrotology, Introduction to the Theory of Narrative*, Toronto: University of Toronto Press. ВСИЧКИ ДОКТОРАНТИ
- Barthes, Roland. “An Introduction to the Structural Analysis of Narrative.” 1966. *New Literary History* 6 (1975): 237–72.
- Bordwell, David (1985). *Narrative in the Fiction Film*. Madison: U of Wisconsin P.
- Bremond, Claude (1973). *Logique du récit*. Paris: Seuil.
- Brockmeier, J, Carbaugh, D. (2001) *Narrative and Identity. Study in Autobiography, Self and Culture*. Amsterdam: John Benjamin,
- Brooks, Peter. “Fictions of the Wolf Man: Freud and Narrative Understanding.” *Diacritics* 9 (1979): 72–81
- Booth, W. (1983) *Rhetoric of Fiction*. Chicago: University of Chicago Press.
- Boehmer Elleke *Transfiguring: Colonial Body into Postcolonial Narrative*. In: *NOVEL: A Forum on Fiction* Vol. 26, No. 3, African Literature Issue (Spring, 1993), pp. 268-277
- Dwivedi, Divya, Henrik Skov Nielsen & Richard Walsh eds/ *Narratology and Ideology: Encounters between Narrative Theory and Postcolonial Criticism*
<https://www.york.ac.uk/media/narrative-studies/pdfs/N&I%20Book%20Proposal.pdf>
- Durrant Sam (2003) *Postcolonial Narrative and the Work of Mourning* J.M. Coetzee, Wilson Harris, and Toni Morrison. SUNY Press.
- Carr, David. *Time, Narrative, and History*. Bloomington: Indiana UP, 1986.
- Chatman, Seymour. (1980) *Story and Discourse. Narrative Structure in Fiction and Film*, Cornell University Press.
- Eakin, Paul John (1999) *How Our Lives Become Stories. Making Selves.*, Ithaca and London: Cornell University Press
- Foster, Ed.M. (1956) *Aspects of the Novel* Mariner Books
- Geertz, Clifford. “From the Native's Point of View: On the Nature of Anthropological Understanding.” *Meaning in Anthropology*. Ed. Keith H. Basso and Henry A. Selby. Albuquerque: U of New Mexico P, 1976. 221–37.

- Geertz, Clifford. *The Interpretation of Cultures*. New York: Basic, 1973.
- Genette, G. (1983) *The Narrative Discourse, An Essay in Method*. Cornell University Press
- Goebel, Walter Saskia Schabio (Editors), (2014) *Locating Postcolonial Narrative Genres (Routledge Research in Postcolonial Literatures)* Routledge. ВСИЧКИ
- Grishakova, Marina & Marie-Laure Ryan, eds. (2012). *Intermediality and Storytelling*. Berlin: de Gruyter.
- Hale, D. (2005) *The Novel: An Anthology of Criticism and Theory 1900-2000 1st Edition*
- Herman, D. *Narratologies: New Perspectives On Narrative Analysis*. Ohio State University
- Herman, David (1999) *Narrative Theory: Core Concepts and Critical Debates* (2012) Ohio State University Press. ВСИЧКИ
- Herman, David (2009) *Basic Elements of Narrative*. Wiley –Blackwell ВСИЧКИ
- Herman, Luc and Bart Vervaeck *Ideology and Narrative Fiction* <http://www.lhn.uni-hamburg.de/article/ideology-and-narrative-fiction>
- Horstkotte, Silke & Nancy Pedri (2011). "Focalization in Graphic Narrative." *Narrative* 19.3, 330–57.
- Kermode, Frank. *The Sense of an Ending: Studies in the Theory of Fiction*. New York: Oxford UP, 1968
- Kiossev, Al (2004) *Grand Naratives and Imagined Communication. Literature and the Symbolic Patterns of Emancipation in Neohelicon Acta Comparationis Literaturarum Universarum XXXI 2 Budapest Kiado, Kluwer Academic Publishers Dordrecht(Boston(London 2004*
- Kozloff, Sarah (1992). "Narrative Theory and Television." R. C. Allen (ed.). *Channels of Discourse, Reassembled*. Chapel Hill: U of North Carolina P, 43–71.
- Lambert, Joe. (2012) *Digital Storytelling: Capturing Lives, Creating Community (Digital Imaging and Computer Vision) 4 Rev Upd Edition* Routledge
- Lukacs, Georg (1974) *The Theory of the Novel*, MIT press
- Lyotard, J-Fr. (1989) *Universal History and Cultural Differences*. In: *Lyotard Reader*. Oxford: Basic Blackwell, pp. 314 – 324,
- Martin Wallace (1986) *Recent Theories of Narrative* Cornell University Press
- Miller Carolyn Handler (2014) *Digital Storytelling: A creator's guide to interactive entertainment 3rd Edition* Focal Press.

- Mittell, Jason (2014). "Strategies of Storytelling on Transmedia Television." M.-L. Ryan & J.-N. Thon (eds.). *Storyworlds Across Media*. Lincoln: U of Nebraska P.
- Nünning, Vera & Ansgar Nünning, eds. (2002). *Erzähltheorie transgenerisch, intermedial, interdisziplinär*. Trier: WVT.
- Ricoeur, Paul. "The Human Experience of Time and Narrative." *Research in Phenomenology* 9 (1979): 17–34. ВСИЧКИ
- Ricoeur, Paul. "Narrative Time." *Critical Inquiry* 7 (1980): 169–90.
- Ricoeur, Paul. *Time and Narrative*. 1- 3 vols. Trans. Kathleen McLaughlin and David Pellauer. Chicago: U of Chicago P, 1984–1988.
- Rose, Frank, (2012) *The Art of Immersion: How the Digital Generation Is Remaking Hollywood, Madison Avenue, and the Way We Tell Stories*, W. W. Norton & Company
- Ryan, Marie-Laure (2004) *Narrative across Media: The Languages of Storytelling (Frontiers of Narrative)* University of Nebraska Press.
- Ryan, Marie-Laure (2012, 2014) *Narration in Various Media*, <http://www.lhn.uni-hamburg.de/article/narration-various-media>
- Ryan, Marie-Laure (2007). "Toward a Definition of Narrative." D. Herman (ed). *The Cambridge Companion to Narrative*. Cambridge: Cambridge UP, 22–35. ВСИЧКИ
- Ryan, Marie-Laure (2013). "Transmedial Storytelling and Transfictionality." *Poetics Today* 34.3, 361–88.
- Ryan, Marie-Laure (2006). *Avatars of Story*. Minneapolis: U of Minnesota P.
- Ryan, Marie-Laure (2005). "On the Theoretical Foundation of Transmedial Narratology." J. Ch. Meister (ed.). *Narratology Beyond Literary Criticism. Mediality, Disciplinarity*. Berlin: de Gruyter, 1–23.
- Phelan, J. Rabinowitz, P (2005) *A Companion to Narrative Theory* – там има глава, писана от Джералд Прайс, *On Postcolonial Narratology*.
- Phillips Andrea (2012) *A Creator's Guide to Transmedia Storytelling: How to Captivate and Engage Audiences Across Multiple Platforms Hardcover* – June 21, 2012 McGraw-Hill Education
- Prince, G. *Narrotology and Narratological Analsis*. . In: *Journal of Narrative and Life History*, Volume 7, Numbers 1-4, pp. 39 – 45. ВСИЧКИ
- Prince, Gerald (2003) *A Dictionary of Narratology* University of Nebraska Press.
- Shklovsky, V. (1991) *Theory of Prose*. Dalkey Archive Press.
- Scholes Robert (2006) *The Nature of Narrative: Revised and Expanded 40th anniversary Edition*. Oxford University Press. ВСИЧКИ

Steiner, Wendy ([1988] 2004). "Pictorial Narrativity." M.-L. Ryan (ed.). *Narrative across Media: The Languages of Storytelling*. Lincoln: U of Nebraska P, 145–77.

Sternberg, Meir (1992). "Telling in Time (II): Chronology, Teleology, Narrativity." *Poetics Today* 13, 463–541.

Thompson, Kristin (2003). *Storytelling in Film and Television*. Cambridge: Harvard UP.

Whatt, Yan, (2001) *The Rise of the Novel, Studies in Defoe, Richardson and Fielding* University of California Press.

White, Hayden. *The Content of the Form: Narrative Discourse and Historical Representation*. Baltimore: Johns Hopkins UP, 1987.

White, Hayden. "The Context in the Text: Method and Ideology in Intellectual History." *The Content of the Form*. 185–213.

White, Hayden. "The Fictions of Factual Representation." *Tropics of Discourse: Essays in Cultural Criticism*. Baltimore: Johns Hopkins UP, 1978. 121–34.

White, Hayden. "The Historical Text as Literary Artifact." *Tropics of Discourse*. 81–100.

White, Hayden. "The Value of Narrativity in the Representation of Reality." 1980. *The Content of the Form*. 1–25.

Wolf, Werner (2005). "Intermediality"; "Music and Narrative"; and "Pictorial Narrativity." D. Herman et al. (eds.). *The Routledge Encyclopedia of Narrative Theory*. London: Routledge, 252–56, 324–29, and 431–35.

Wolf, Werner (2008). "The Relevance of 'Mediality' and 'Intermediality' to Academic Studies of English Literature." M. Heusser et al. (eds.). *Mediality / Intermediality*. Göttingen: Narr, 15–43.

Worth, Sol (1981). "Pictures Can't Say Ain't." S. Worth. *Studying Visual Communication*. Philadelphia: U of Pennsylvania P, 162–84.